

Ongebonden best, weeldig man zonder wijf

- 1 Gezellen en weduwnaars, beide jong en oud,
De vrijheid is beter dan zilver of goud.
Volgt Paulus² lere, ik en rade u niet el³:
Blijft ongebonden; 't is geringe getrouwd,
5 Dat lange berouwt: wijs is hij die 't schouwt.
't Houwen⁴ is avontuurlijk, dit ziet men wel:
Krijgt een man een wijf, die kwaad is en fel,
Wederspanning⁵, rebel,
Hij laat er zijn vel;
10 Op aarde geen armer martelare.
Peinst, jongers, die om huwen loopt zo snel:
't En es vrij geen spel
Maar een eeuwig gekwel.
Die wil huwen, mag wel zijn in groten vare⁶,
15 Want een kwaad wijf is zeker een kwade ware,
Een aardse⁷ helle, een eeuwig gekijf⁸.
Dus derf ik wel zeggen in 't openbare:
Ongebonden best, weeldig man zonder wijf.
- 20 Men mag enen man niet kwader vloeken⁹
Dan met enen wijve. Die 't huwen zeer zoeken,
Zijn zotter dan zot, ik wil 't u betonen¹⁰.
Die vrouwen en behoeven heensdaags geen doeken;
Ziet hoe zij verkloeken¹¹: zij dragen de broeken,
De mans moeten in de turfhoek¹² wonen.
25 Dan preken zij 's daags wel zeven sermonen¹³.
't En mag u niet schonen¹⁴,
Gij manspersonen:
Gij weet of ik liege, die 't somtijds proeft¹⁵.
Geeft haar enen slag, zij en zal u niet honen¹⁶
30 Maar dubbel lonen¹⁷,
Met stoelen kronen¹⁸.
Gij moet 't al bezorgen, dat in huis behoeft,
Of gij wordt begrezen¹⁹ en kwalijk getoefd²⁰.
Gij jonge gezellen, wat hebdi in uw lijf,
35 Dat gij u gaat bedroeven, eer u God bedroeft!
Ongebonden best, weeldig man zonder wijf.
- Gaat een man somtijds een kanneken drinken,
's Avonds is er de simme²¹, dit 's goed om dinken;
Dan zeit ze met enen grammen²² aanschijne:
40 Vuil dronkaard, vol vat, hoe komdi hier stinken!
Gieten en schinken, 't glaasken klinken,
Dit is uw ambacht, dus verteerdij d'mijne;
Ik drinke krank²³ bier, gij gaat te wijne.
Dit 's haar doctrijne
45 Achter de gardijne.
Dan roept ze: staat oppe, gaat winnen uw brood;
Ik sliepe zo lief met enen zwijne
Als met den kokijne²⁴.
Dit 's zijn medicijne;
50 Hem diende veel beter een kandeelken²⁵ in 't hood.
Horen 't de liên, de man werdt van schaamten rood.

¹ gelukkig

² de apostel Paulus ³ anders

⁴ huwen

⁵ ongehoorzaam

⁶ gevaar

⁷ aardse ⁸ strijd

⁹ vervloeken

¹⁰ bewijzen

¹¹ listiger worden

¹² hoek bij de haard

¹³ tirades

¹⁴ beter maken

¹⁵ aantoot

¹⁶ bespotten

¹⁷ terugpakken

¹⁸ op het hoofd slaan

¹⁹ berispt

²⁰ behandeld

²¹ aap

²² boos

²³ zwak

²⁴ lulak

²⁵ likeur (kandeel)

	Dan peinst hij: ailacen! ²⁶ arm, onzalig katijf ²⁷ , Wat dede ik gehuwd, ik waar beter dood! Ongebonden best, weeldig man zonder wijf.	²⁶ helaas	²⁷ ellendeling
55	Mocht zulk man van den wijve zijn verlost, Hij zoude te Rome, al zoude hij te post Alle dagen geven twee gouden dukaten: 't En es niet om zeggen, wat een wijf al kost! Gevoederd, gevost ²⁸ , frisselijk gedost ²⁹ ,	²⁸ verzorgd	²⁹ gekleed
60	Willen zij gaan pronken langs der straten. Wil 's de man niet geven, zij zullen hem haten Als balling verwaten ³⁰ ; Hij en derf 's niet laten. Dan moeten zij hebben enen slependen koers ³¹ ,	³⁰ in de ban doen	³¹ loop/tred
65	Paternosters, riemen met guldenen platen, Groot boven maten. Dan gaan zij blaten Met gefronsten halsdoeken, lampers of floers ³² ,	³² doorschijnende stoffen	
70	Daar de borstkens doorschijnen, recht op zijn hoers, Geluwe ³³ , dunne doeken, gestijfd wel stijf. Zeggen de mans hiertegen, zo heten 't boers. Ongebonden best, weeldig man zonder wijf.	³³ gele	
	Prinse, de vrouwkens zijn gaarne proper en mooi; Rustig op zijn hoof ³⁴ , na den nieuwen tooi	³⁴ beleefd	
75	Moeten de habijten ³⁵ gemaakt, gesneden zijn. Hoe zuur dat den man wordt, zij achten 't niet een hooi ³⁶ . Al zouden zij te Walem ³⁷ gaan tappen rooi, Zij zouden wel willen in alle steden zijn. Ter kermessen, ter feesten moet gereden zijn;	³⁵ gewaden	³⁶ het boeit hen niet
80	Dus wilt als heden zijn, Het moet geleden zijn. 't Waar van node ³⁸ , dat zij alle nieuwigheid zagen. d'Wijf wil ook van den man altijd gebeden ³⁹ zijn. Moet zij beneden zijn, Zij zal t'onvreden zijn.	³⁸ noodzakelijk	³⁹ uitgenodigd
85	Zij vechten om d'meesterschap ook met vlagen. Spreekt de man een haastig woord, zij loopt klagen Tot haren commeren ⁴⁰ : dit 's der vrouwen bedrijf.	⁴⁰ lastig maken	
90	Dus zeg ik nog eens, wien 't mag mishagen ⁴¹ : Ongebonden best, weeldig man zonder wijf.	⁴¹ tegenstaan	

